

UZASADNIENIE

Zakresem przedmiotowym sprawy o sygn. akt III K 1300/16 Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, zainicjowanej wnioskiem skazanego S. K. o wydanie wyroku łącznego, zostały objęte prawomocne skazania następującymi wyrokami:

I. Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa z dnia 1 października 2014 r. w sprawie III K 680/13 za czyn popełniony w 9 lipca 2013 r. z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę 1 roku pozbawienia wolności;

II. Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie IV K 261/14 za czyny:

a) popełniony w dniu 17 stycznia 2014 r. z art. 279 § 1 k.k. i art. 276 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności,

b) popełniony w dniu 17 stycznia 2014 r. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności,

za co orzeczono karę łączną 1 roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności, z zaliczeniem okresu pozbawienia wolności od 17 stycznia 2014 r. do 27 marca 2014 r.;

III. Sądu Rejonowego dla Łodzi - Widzewa w Łodzi z dnia 27 kwietnia 2015 r. w sprawie III K 618/14 za czyny:

a) popełniony w dniu 12 maja 2014 r. z art. 158 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności,

b) popełniony w dniu 27 maja 2014 r. z art. 245 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności,

c) popełniony w okresie od 13 maja 2014 r. do 27 maja 2014 r. z art. 190 § 1 k.k. w zw. art. 12 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

d) popełniony w okresie: czerwiec 2013 r. - grudzień 2013 r., 1 maja 2014 r. - 12 maja 2014 r. z art. 207 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę 1 roku pozbawienia wolności

e) popełniony w dniu 26 maja 2014 r. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności,

za co orzeczono karę łączną 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, z zaliczeniem okresu pozbawienia wolności od 28 maja 2014 r. do 22 czerwca 2015 r.

W opisanej wyżej sprawie, wyrokiem z dnia 31 maja 2016 roku, na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. Sąd Rejonowy połączył kary pozbawienia wolności orzeczone w wymienionych wyrokach i wymierzył skazanemu karę łączną 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. W zakresie kar pozbawienia wolności rozpatrywane wyroki zostały uznane za pochłonięte wydanym wyrokiem łącznym, a pozostałym zakresie za podlegające odrębnemu wykonaniu. Sąd zasądził również na rzecz adw. A. K. - M. kwotę 147,60 złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu oraz zwolnił skazanego od ponoszenia kosztów sądowych, przejmując je na rachunek Skarbu Państwa.

Apelację od powyższego wyroku na podstawie art. 425 § 2 k.p.k. oraz art. 444 k.p.k. wniosła obrońca skazanego, zaskarżając go w zakresie wymiaru kary łącznej i na podstawie art. 427 § 2 k.p.k. i art. 438 pkt 4 k.p.k. zaskarżonemu orzeczeniu zarzuciła rażąco surowość wymierzonej kary wobec skazanego S. K. kary łącznej ograniczenia wolności, tj. 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności w miejsce kar jednostkowych orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi sygn. akt III K 680/13, IV K 261/14 oraz III K 618/14, która to kara łączna została

ukształtowana na zasadzie asperacji zbliżonej do zasady kumulacji i jako taka nie uwzględnia w należyтым stopniu okoliczności dotyczących osoby skazanego, a mających wpływ na ograniczenie wysokości przedmiotowej kary łącznej oraz nie odpowiada dyrektywom wymiaru kary łącznej.

W konkluzji obrońca skazanego na podstawie art. 437 § 2 k.p.k. wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie skazanemu kary łącznej w dolnych granicach ustawowego zagrożenia, tj. zastosowanie zasady absorpcji, względnie zasady asperacji zbliżonej do zasady absorpcji, ewentualnie przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zaważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego okazała się zasadna

Na wstępie zaznaczyć należy, że podlegający łączeniu (jeden z trzech) wyrok Sądu Rejonowego dla Łodzi - Widzewa w Łodzi z dnia 27 kwietnia 2015 r. wydany w sprawie o sygnaturze akt III K 618/14 uprawomocnił się z dniem 22 października 2015 r. wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi w sprawie o sygnaturze akt V Ka 1050/15.

Przy wydawaniu wyroku łącznego w niniejszej sprawie znajdowały zatem zasady określone w kodeksie karnym po nowelizacji zgodnie z dyspozycją art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r., poz. 396).

Jeżeli zgodnie z powołanym przepisem należałoby połączyć karę orzeczoną prawomocnie po 1 lipca 2015 r. z jedną, albo większą liczbą kar orzeczonych prawomocnie przed tą datą, wówczas należy na podstawie art. 4 § 1 kk rozstrzygnąć, czy stosować dalej przepisy dotyczące orzekania kary łącznej w brzmieniu znowelizowanym, czy też w brzmieniu obowiązującym do 30 czerwca 2015 r. (podobnie wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 9 czerwca 2016 r. II AKa 190/16, postanowienie Sądu Apelacyjnego we W. dnia 31 maja 2016 r. II AKz 124/16, opubl. L.).

W zakresie właściwego stosowania przepisu art. 4 § 1 kk sąd musi dokonać wyboru między konkurującymi ustawami i zastosować całościowo jedną z nich, tj. tę, która in concreto jest względniejsza dla sprawy.

Tymczasem sąd rejonowy rozpoznając sprawę stosował przepisy obowiązujące do dnia 30 czerwca 2015 r. W uzasadnieniu wyroku dał temu wyraz dwukrotnie, przy czym w części motywacyjnej podniósł, że wydanie wobec skazanego wyroku na podstawie przepisów obowiązujących przed 1 lipca 2015 r. jest dla skazanego korzystniejsze.

Wskazał jednocześnie, że przy orzekaniu kary łącznej granice kary łącznej wyznaczał przedział od 1 roku i 6 miesięcy do 9 lat pozbawienia wolności. Istotnie poruszając się na zasadach kształtowania kary łącznej przez przepisy obowiązujące do 30 czerwca 2015 r. ramy orzeczenia kary pozbawienia wolności wynikające z najsurowszej kary jednostkowej do ich sumy wyznaczały przedział określony przez sąd rejonowy. Jednocześnie sąd rejonowy wymierzył karę łączną 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, zatem w gruncie rzeczy na zasadzie asperacji – nieznacznie kumulując, bardzo zbliżonej do średniej z przedziału możliwych do wymierzenia w/w kar tj. 5 lat i 3 miesięcy.

Nie uzasadniając bliżej wyrażonego stanowiska uznał przepisy dotyczące kary łącznej sprzed nowelizacji za korzystniejsze.

Tymczasem odniesienie obydwu reżimów prawnych już tylko w połączeniu z zasadą jaką kierował się sąd rejonowy przy orzekaniu kary łącznej prowadzi do wniosku przeciwnego.

Zostały spełnione warunki do orzeczenia kary łącznej pozbawienia wolności na nowych zasadach, bowiem wszystkie kary pozbawienia wolności objęte w/w (wskazanymi w komparycji wyrokami) podlegają wykonaniu jak i nie zachodzą przesłanki ujemne dla łączenia wszystkich kar.

Stosując zaś nowe zasady wymierzania kary łącznej przedział w jakim sąd rejonowy mógł orzec karę łączną pozbawienia wolności wynosił od 3 lat i 6 miesięcy do 6 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności.

Z powyższego wynika zatem, że wymierzona zaskarżonym wyrokiem de facto kara łączna zbliża się do górnej granicy możliwej do orzeczenia kary łącznej, przy zastosowaniu obowiązujących w dacie orzekania przepisów przewyższające dolną granicę o 2 lata i niższą od górnej o 10 miesięcy.

O ile zatem sąd rejonowy przyjął jako celową do zastosowania przy wymierzaniu kary łącznej pozbawienia wolności w niniejszej sprawie opisaną zasadę, to ustalone ramy możliwej do wymierzenia kary pozbawienia wolności na gruncie uprzednio obowiązujących przepisów, w stosunku do przepisów (znowelizowanych) obowiązujących w dacie orzekania, zostały ustalone w sposób dla skazanego niekorzystny.

Z tych względów zastosowanie przy orzekaniu kary łącznej w niniejszej sprawie znajdują przepisy znowelizowane - obowiązujące stosownie do art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. w dacie orzekania

Niezależnie od powyższego sąd odwoławczy doszedł do przekonania o celowości zastosowania wobec skazanego przy orzekaniu kary łącznej zasady asperacji, jednakże zbliżonej do absorpcji.

Przemawia za tym związek przedmiotowy wyrażający się w popełnieniu przestępnych czynów (siedmiu) w nieodległym od siebie czasie w okresie od 9 lipca 2013 r. (jeden z nich) do 26 maja 2014 r.

Nadto sąd rejonowy w niewystarczającym stopniu wziął pod uwagę treść opinii o skazanym, z której wynika, że zachowuje się poprawnie, był wielokrotnie nagradzany, raz karany dyscyplinarne. Nie prezentuje zachowań agresywnych i roszczeniowych, wykazuje krytyczny(umiarkowane) stosunek do popełnionych czynów. Prognozę zaś kryminologiczną wobec skazanego należy uznać za pozytywną.

Wydana zatem opinia stanowi silny czynnik łagodzący, który winien znaleźć istotne odzwierciedlenia w wymiarze kary łącznej w kierunku jej złagodzenia.

Nie należy jednakże tracić z pola widzenia, że kolejne prawomocne skazania jak i fakt, że przestępstwa podlegające łączeniu (w niniejszej sprawie) zostały popełnione przeciw różnym dobrom chronionym prawem stanowią także okoliczności przemawiające na niekorzyść skazanego i za tym by nie zastosować wobec skazanego zasady pełnej absorpcji.

Z uwagi na wymienione wyżej okoliczności sąd okręgowy uznał, że dla spełnienia celów kary łącznej, zwłaszcza indywidualnoprewencyjnych jak i z punktu widzenia zasad jej orzekania (związek między czynami) należy wymierzyć skazanemu karę łączną 4 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności, która spełniać będzie dyrektywy jej wymiaru.

Z tych względów orzeczono jak w części dyspozytywnej wyroku.

Na podstawie art. 618 § 1 pkt 11 k.p.k. oraz § 2 ust. 2 i 3, § 14 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.) zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy skazanego, ustanowionego z urzędu w sprawie o wydanie wyroku łącznego, należne koszty nieopłaconej pomocy prawnej świadczącej w postępowaniu odwoławczym.

Na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. ze względu na zasady słuszności sąd odwoławczy zwolnił skazanego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.